

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın Anayasa'nın 98, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96 ve 99. maddeleri uyarınca Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu tarafından, öngörülen yasal süresi içinde cevaplanması konusunda gereğini bilgimize sunarım.

Sevilay ÇELENK

Diyarbakır Milletvekili

Diyarbakır, son 50 yılda nüfusu üç katından fazla artarak 2 milyona yaklaşan bir kent hâline gelmiştir. Ancak nüfus artışına rağmen sağlık altyapısı ve sağlık çalışanı sayısı ihtiyacı karşılamakta yetersiz kalmaktadır. Uzman hekim eksikliği, hastanelerdeki yoğunluk, randevu ve muayene sürelerine ilişkin sorunlar, radyoloji hizmetlerinin dışarıdan temin edilmesi ve depremlerde hasar gören aile sağlığı merkezlerinin (ASM) yerine yenilerinin yapılmasında yaşanan gecikmeler, yurttaşların nitelikli sağlık hizmetlerine erişimini güçleştirmektedir.

Diyarbakır'daki kamu hastanelerinde yaşanan radyoloji uzmanı eksikliği nedeniyle bazı hastanelerde manyetik rezonans (MR) ve bilgisayarlı tomografi (BT) görüntülerinin değerlendirilmesi için dışarıdan teleradyoloji hizmeti alınmaktadır. Basına yansıyan haberlerde, görüntüleme sonuçlarının geciktiği, radyoloji uzmanlarının ağır iş yükü altında çalıştığı ve uzman hekim bulunmayan birimlerde uzaktan raporlama yöntemine başvurulduğu belirtilmektedir. Bu uygulama, raporların hazırlanma sürelerinin yanı sıra hatalı değerlendirme ve yanlış teşhis risklerini de gündeme getirmektedir. Özellikle görüntüleme bulgularının eksik veya yanlış yorumlanması, hastalıkların teşhisinde gecikmelere, yanlış tedavi uygulanmasına ve hasta güvenliğinin tehlikeye girmesine yol açabilmektedir. Bu nedenle dışarıdan alınan raporlama hizmetlerinin nasıl denetlendiği, yanlış teşhislerin önlenmesi için hangi kontrol mekanizmalarının işletildiği ve olası hatalarda sorumluluğun nasıl belirlendiği açıklığa kavuşturulmalıdır.

Uzman hekim yetersizliği yalnızca radyoloji alanıyla sınırlı değildir. Özellikle çocuk nörolojisi, kadın hastalıkları ve doğum, kulak burun boğaz ve dermatoloji gibi branşlarda yaşanan eksiklikler, yurttaşların randevu bulmasını zorlaştırmakta ve mevcut hekimlerin iş yükünü artırmaktadır. İlçelerdeki uzman hekim yetersizliği nedeniyle çok sayıda yurttaş muayene ve tedavi için il merkezine gitmek zorunda kalmaktadır. Artan hasta yoğunluğu karşısında hekimlerin muayeneye ayırabildiği sürenin kimi zaman beş dakikanın altına düştüğü belirtilmektedir. Oysa hastalıkların doğru teşhis edilebilmesi, hastanın ayrıntılı öyküsünün alınmasını ve yeterli muayene süresinin ayrılmasını gerektirmektedir. Mevcut koşullar hem sağlık emekçilerinin çalışma koşullarını ağırlaştırmakta hem de yurttaşların nitelikli sağlık hizmeti alma hakkını olumsuz etkilemektedir.

Birinci basamak sağlık hizmetlerinde de önemli sorunlar bulunmaktadır. 6 Şubat 2023 depremlerinde Diyarbakır'daki bazı aile sağlığı merkezleri hasar görmüş, yıkılmış veya başka binalara taşınmak zorunda kalmıştır. Sağlık Bakanlığı tarafından 2025 yılında 13 ASM'nin yapımı için ihale süreci başlatıldığı, Nisan 2026'da ise 13 yeni ASM'nin hizmete açıldığı duyurulmuştur. Ancak deprem nedeniyle hizmet dışı kalan merkezlerin tamamının yeniden yapılıp yapılmadığı, geçici binalarda hizmet vermeye devam eden merkezlerin bulunup bulunmadığı ve yeni açılan ASM'lerin mevcut ihtiyacı ne ölçüde karşıladığı belirsizliğini korumaktadır. Özellikle nüfusu artan mahallelerde ASM eksikliği, yurttaşların koruyucu ve birinci basamak sağlık hizmetlerine erişimini zorlaştırmaktadır.

Diyarbakır'ın sağlık hizmetleri kapasitesinin nüfus, uzman hekim sayısı, hastane yatağı kapasitesi ve hasta sevkleri bakımından Gaziantep ve Elazığ gibi çevre illerle karşılaştırılması, mevcut eksikliklerin boyutlarının ortaya konulması açısından önemlidir. Sağlık hizmetlerine erişim temel bir hak olup kamu otoritelerinin sorumluluğu, bu hizmetleri bütün yurttaşlar için eşit, erişilebilir ve nitelikli biçimde sağlamaktır.

Bu bağlamda:

1. Diyarbakır'daki kamu hastanelerinde görev yapan radyoloji uzmanı sayısı kaçtır? Hastane bazında mevcut uzman sayısı, norm kadro ve boş kadro sayıları nelerdir?
2. Diyarbakır'da hangi kamu hastanelerinde MR ve BT görüntülerinin raporlanması için dışarıdan teleradyoloji hizmeti alınmaktadır? Bu hizmetler hangi şirketlerden, hangi sözleşmeler kapsamında temin edilmektedir? Son bir yıl içerisinde bu hizmetler için toplam ne kadar ödeme yapılmıştır?
3. Teleradyoloji yöntemiyle Diyarbakır'da son bir yılda kaç MR ve BT görüntüsü raporlanmıştır? Hastane bazında raporların ortalama tamamlanma süreleri nedir? Sözleşmelerde öngörülen sürelerin aşıldığı kaç işlem bulunmaktadır?
4. Dışarıdan alınan teleradyoloji hizmetlerinde hazırlanan raporların tıbbi doğruluğu nasıl denetlenmektedir? Hatalı veya eksik raporlama nedeniyle yanlış teşhis konulan, teşhisi geciken ya da yanlış tedavi uygulanan hasta sayısı kaçtır? Bu nedenlerle kaç şikâyet yapılmış, kaç inceleme başlatılmış ve hizmeti sunan şirketler ile ilgili uzmanlar hakkında hangi işlemler gerçekleştirilmiştir?
5. Diyarbakır genelinde kamu hastanelerinde görev yapan uzman hekimlerin branşlara ve ilçelere göre dağılımı nasıldır? Çocuk nörolojisi, kadın hastalıkları ve doğum, kulak burun boğaz, dermatoloji ve radyoloji branşlarında mevcut uzman hekim sayıları ile boş kadro sayıları nedir?
6. Diyarbakır'daki kamu hastanelerinde poliklinik bazında günlük ortalama hasta sayısı, muayene süresi ve randevu bekleme süresi nedir? Son üç yılda uzman hekim eksikliği nedeniyle hizmet verilemeyen veya hizmeti sınırlandırılan poliklinikler bulunmakta mıdır?
7. Son bir yıl içerisinde Diyarbakır'ın ilçelerinden il merkezindeki hastanelere ve Diyarbakır'dan diğer illere kaç hasta sevk edilmiştir? Bu sevklerin branşlara ve gerekçelerine göre dağılımı nasıldır?

8. Diyarbakır'da 6 Şubat 2023 depremleri nedeniyle hasar gören, yıkılan, yıkım kararı verilen veya başka binalara taşınan ASM sayısı kaçtır? Bunlardan kaç yeni inş edilmiş, kaç hâlen geçici veya başka amaçlarla kullanılan binalarda hizmet vermektedir?
9. Bakanlığınız tarafından 2025 yılında yapımı için ihale süreci başlatılan 13 ASM ile Nisan 2026'da hizmete açıldığı duyurulan 13 ASM aynı tesisler midir? Bu merkezlerin ilçe ve mahalle bazında konumları nelerdir? Diyarbakır'da yapımı devam eden veya planlanan başka ASM'ler bulunmakta mıdır?
10. Diyarbakır'da mevcut ASM sayısı, aile hekimliği birimi sayısı ve aile hekimi başına düşen nüfus kaçtır? İlçe ve mahalle bazında yeni ASM ihtiyacına ilişkin bir çalışma yapılmış mıdır?
11. Diyarbakır, Gaziantep ve Elazığ illerinde 2025 yılı itibarıyla 100 bin kişiye düşen uzman hekim ve hastane yatağı sayısı, kamu hastanelerinin yatak doluluk oranları ve yıllık hasta başvuru sayıları nedir? Diyarbakır'ın sağlık altyapısının güçlendirilmesi ve uzman hekim açığının giderilmesi amacıyla hangi somut yatırımlar ve personel planlamaları yapılmaktadır?